

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos švietimo ir
mokslo ministro

2011 m. rugsėjo 30 d. d. įsakymu Nr. V-1795

MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ, UGDYMO ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašas (toliau – aprašas) nustato vaikų/mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo/mokymo organizavimą ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo mokyklose, profesinio mokymo įstaigose, teikiančiose pirminį profesinį mokymą, aukštosiose mokyklose ir kito neformaliojo vaikų švietimo programas vykdančiose įstaigose.

2. Savivaldybės vykdomoji institucija užtikrina kiekvienam savivaldybės teritorijoje gyvenančiam vaikui/mokiniui, turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo prieinamumą ir kokybę.

3. Vaikų/mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių (toliau – mokiniai), ugdymą įgyvendina visos privalomąjį ir visuotinį švietimą teikiančios mokyklos, kiti švietimo teikėjai, atskirais atvejais – mokyklos (klasės), skirtos mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdyti, vadovaudamiesi Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. birželio 29 d. nutarimu Nr. 768 (Žin., 2011, Nr. 79-3869), ir Priėmimo į valstybinę ir savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklą, profesinio mokymo įstaigą bendrųjų kriterijų sąrašą, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. birželio 25 d. įsakymu Nr. ISAK-1019 (Žin., 2004, Nr. 103-3809; 2011, Nr. 96-4533), kitais teisės aktais.

4. Mokyklos ir tėvų (globėjų/rūpintojų) išsipareigojimai užtikrinti mokinių ugdymąsi/mokymąsi ir švietimo pagalbos teikimą atsižvelgiant į jų specialiuosius ugdymosi poreikius įteisinami mokymo sutartyje.

5. Apraše vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme (Žin., 1991, Nr. 23-593; 2011, Nr. 38-1804) ir kituose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

II. SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ NUSTATYMAS, SPECIALIOJO UGDYMO SI IR ŠVIETIMO PAGALBOS SKYRIMAS

6. Mokinių specialiųjų ugdymosi poreikių pirminį įvertinimą atlieka Mokyklos vaiko gerovės komisija, mokinių specialiuosius ugdymosi poreikius (išskyrus atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pedagoginiu, psichologiniu, medicininiu ir socialiniu pedagoginiu aspektais įvertina pedagoginė psichologinė tarnyba arba švietimo pagalbos tarnyba, vadovaudamasi Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, grupių nustatymo ir specialiųjų ugdymosi poreikių skirstymo į lygius tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2011 m. liepos 13 d. įsakymu Nr. V-1265/V-685/A1-317 (Žin., 2011, Nr. 93-4428) ir švietimo ir mokslo ministro tvirtinamu Mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pedagoginiu, psichologiniu, medicininiu ir socialiniu pedagoginiu aspektais įvertinimo ir specialiojo ugdymosi skyrimo tvarkos aprašu.

7. Mokinio specialusis ugdymasis ir švietimo pagalba skiriami vadovaujantis Mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pedagoginiu, psichologiniu, medicininiu ir socialiniu pedagoginiu aspektais, įvertinimo ir specialiojo ugdymosi skyrimo tvarkos aprašu, kai:

7.1. ikimokyklinio ugdymo programa ir priešmokyklinio ugdymo bendroji programa pritaikomos vadovaujantis Aprašo 10 punktu;

7.2. pradinio ugdymo, pagrindinio ugdymo, vidurinio ugdymo bendrosios ir (ar) profesinio mokymo programos pritaikomos vadovaujantis Aprašo 10 punktu, siekiant sudaryti sąlygas įgyti atitinkamą išsilavinimą ir/ar kvalifikaciją;

7.3. mokinys turi būti ugdomas pagal pradinio ugdymo individualizuotą programą, pagrindinio ugdymo individualizuotą programą ir socialinių įgūdžių ugdymo programą, kurios skirtos sutrikusio intelekto mokiniams.

8. Mokiniui švietimo pagalba skiriama, vadovaujantis Mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pedagoginiu, psichologiniu, medicininiu ir socialiniu pedagoginiu aspektais įvertinimo ir specialiojo ugdymosi skyrimo tvarkos aprašu.

III. UGDYMO ORGANIZAVIMAS

9. Mokinių ugdymas organizuojamas vadovaujantis ikimokyklinio ugdymo programomis, parengtomis vadovaujantis Ikimokyklinio ugdymo programų kriterijų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. balandžio 18 d. įsakymu Nr. ISAK-627 (Žin., 2005, Nr. 52-1752; 2011, Nr. 71-3448), priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo bendrosiomis programomis, bendraisiais ugdymo planais.

10. Ikimokyklinio ugdymo programos, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo bendrosios programos, profesinio mokymo programos, neformaliojo vaikų švietimo programos pritaikomos, atsižvelgiant į nustatytus mokinio specialiuosius ugdymosi poreikius, mokinio, tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimus ir vadovaujantis pedagoginės psichologinės tarnybos arba švietimo pagalbos tarnybos išvadamis ir rekomendacijomis. Mokykloje susitariama dėl ugdymo/mokymo pritaikymo ir įforminimo.

11. Studijų programos pritaikomos aukštosios mokyklos nustatyta tvarka.

12. Švietimo pagalba mokiniams teikiama vadovaujantis: Psichologinės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 5 d. įsakymu Nr. V-1215 (Žin., 2011, Nr. 88-4220), Specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1228 (Žin., 2011, Nr. 92-4395), Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1229 (Žin., 2011, Nr. 92-4396), Pedagoginių psichologinių tarnybų darbo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 22 d. įsakymu Nr. V-1396, (Žin., 2011, Nr. 97-4600), Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. birželio 15 d. įsakymu Nr. ISAK-941 (Žin., 2004, Nr. 100-3729; 2011, Nr. 99-4675).

13. Mokinių priėmimas mokytis pagal bendrojo ugdymo programas, kėlimas į aukštesnę klasę, jų perėjimas prie aukštesnio lygmens ugdymo programos, ugdymo programos kartojimas, jos baigimas ir pasiekimų gilinimas bei plėtojimas nustatomas vadovaujantis Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo lavinimo programas tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. ISAK-556 (Žin., 2005, Nr. 46-1526).

14. Ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikui, turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių, ir jo tėvams (globėjams) gali būti kompleksiskai teikiamos švietimo pagalba, socialinė parama, sveikatos priežiūros paslaugos švietimo ir mokslo ministro, socialinės apsaugos ir darbo ministro ir sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka.

15. Bendrojo ugdymo programos ir (ar) profesinio mokymo programos, pritaikytas vadovaujantis šio Aprašo 10 punktu, mokiniai gali baigti per trumpesnę ar ilgesnę negu nustatytas laiką, gali mokytis su pertraukomis, šias programas baigti atskirais moduliais. Studijų programos, pritaikytas vadovaujantis aprašo 11 punktu, galima baigti per trumpesnę ar ilgesnę negu nustatytas laiką, jose studijuoti su pertraukomis, baigti atskirais moduliais.

16. Mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių dėl išskirtinių gabumų, ugdymas gali būti:

16.1. ankstinamas, vadovaujantis Vaiko brandumo mokytis pagal priešmokyklinio ir pradinio ugdymo programas įvertinimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. spalio 29 d. įsakymu Nr. ISAK-2173 (Žin., 2005, Nr. 131-4747), anksčiau pradėjus dalyvauti priešmokyklinio ir/ar pradinio ugdymo programose;

16.2. spartinamas priešmokykliniame, pradiniam ir pagrindiniame ugdyme teisės aktų nustatyta tvarka.

17. Organizuojant mokinių ugdymą pamokoje, veiklose gali dalyvauti du mokytojai, švietimo pagalbos specialistai.

18. Mokinių mokymosi pasiekimų patikrinimus pagal bendrojo ugdymo programas, mokykla vykdo vadovaudamasi mokymosi pasiekimų patikrinimų organizavimo ir vykdymo tvarkų aprašais.

19. Mokiniui, baigusiam bendrojo ugdymo programą, įgijusiam atitinkamą išsilavinimą, mokymosi pasiekimus įteisinantis dokumentas išduodamas vadovaujantis Pažymėjimų ir brandos atestatų išdavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2007 m. vasario 20 d. įsakymu Nr. ISAK-236 (Žin., 2007, Nr. 25-944; 2010, Nr. 30-1404). Mokiniui, neįgijusiam pradinio, pagrindinio ar vidurinio išsilavinimo, išduodamas mokymosi pasiekimų pažymėjimas.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

20. Mokiniui arčiau jo gyvenamosios vietos esančią ikimokyklinio ar bendrojo ugdymo mokyklą, profesinio mokymo įstaigą, atsižvelgdamos į mokinio specialiuosius ugdymosi poreikius ir mokyklos galimybes užtikrinti ugdymo kokybę, rekomenduoja pedagoginė psichologinė tarnyba arba švietimo pagalbos tarnyba.

21. Mokyklos, atsižvelgdamos į mokinio specialiuosius ugdymosi poreikius, užtikrina ugdymąsi pritaikytoje ugdymosi aplinkoje, reikiamos švietimo pagalbos teikimą, aprūpinimą specialiosiomis mokymo priemonėmis ir ugdymui skirtomis techninėmis pagalbos priemonėmis mokykloje.
